

Näringsutskottets betänkande 2021/22:NU6

En möjlighet till ny anmälan om avstämning av stöd vid korttidsarbete och ett nytt förfarande vid sen anmälan om avstämning

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lagändringar och ny lag som bl.a. innebär att arbetsgivare som har blivit återbetalningsskyldiga för preliminärt stöd vid korttidsarbete i vissa fall ska kunna lämna in en ny anmälan om avstämning av preliminärt stöd vid korttidsarbete. Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2022 och lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 november 2021.

Utskottet föreslår vidare ett tillkännagivande till regeringen om att den bör analysera i vilken utsträckning företag hamnat hos Kronofogden utan egen förskyllan genom att utlovat stöd med anledning av coronaviruset försenats eller uteblivit, och vid behov ta initiativ för att hantera de problem som uppkommit för dessa företag på grund av detta.

Utskottet föreslår att ärendet ska avgöras i kammaren trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

I betänkandet finns en reservation (S, V, MP), i vilken det föreslås att riksdagen inte ska göra något tillkännagivande till regeringen.

Behandlade förslag

Proposition 2021/22:14 En möjlighet till ny anmälan om avstämning av stöd vid korttidsarbete och ett nytt förfarande vid sen anmälan om avstämning.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden.....	5
En möjlighet till ny anmälan om avstämning av stöd vid korttidsarbete och ett nytt förfarande vid sen anmälan om avstämning	5
Propositionen	5
Utskottets ställningstagande.....	6
Reservation	7
Effekter av försenat eller uteblivet stöd, punkt 2 (S, V, MP)	7
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	8
Propositionen	8
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ny anmälan om avstämning av stöd vid korttidsarbete,
2. lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete,
3. lag om ändring i lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:14 punkterna 1–3.

2. Effekter av försenat eller uteblivet stöd

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om effekter av försenat eller uteblivet stöd och tillkännager detta för regeringen.

Reservation (S, V, MP)

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Stockholm den 19 oktober 2021

På näringsutskottets vägnar

Lars Hjärmered

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lars Hjärmered (M), Anna-Caren Säterberg (S), Mattias Jonsson (S), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Monica Haider (S), Helena Lindahl (C), Birger Lahti (V), Lotta Olsson (M), Mathias Tegnér (S), Camilla Brodin (KD), Arman Teimouri (L), Eric Palmqvist (SD), Lorentz Tovatt (MP), Peter Helander (C), Patrik Engström (S), Josef Fransson (SD) och Alexander Christiansson (SD).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2021/22:14 En möjlighet till ny anmälan om avstämning av stöd vid korttidsarbete och ett nytt förfarande vid sen anmälan om avstämning. Inga motioner har väckts med anledning av propositionen. I bilaga 1 finns en förteckning över behandlade förslag. I bilaga 2 finns regeringens lagförslag.

Näringsutskottet tog under våren 2021, med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen, initiativ till ett tillkännagivande till regeringen om införandet av en tidsgaranti och särskilda straffbestämmelser om stöd vid korttidsarbete (prot. 2020/21:30). Riksdagen beslutade i enlighet med de förslag till tillkännagivanden om stöd vid korttidsarbete som lades fram av ett enigt utskott i maj 2021 (bet. 2020/21:NU30, rskr. 2020/21:321 och rskr. 2020/21:322). Sammantaget riktade riksdagen tre tillkännagivanden till regeringen om att regeringen bör säkerställa att handläggningstiderna för stöd vid korttidsarbete förkortas ytterligare, skyndsamt bör se över möjligheten att införa särskilda straffbestämmelser för stöd vid korttidsarbete och skyndsamt bör utreda hur proportionaliteten vid avstämningar och återkrav av preliminärt stöd kan ökas.

Den 5 oktober 2021 lämnade statssekreterare Fredrik Olovsson, Finansdepartementet, information till utskottet om regeringens åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivande om stöd vid korttidsarbete. Den 14 oktober 2021 lämnade statssekreterare Fredrik Olovsson, Finansdepartementet, information om effekter av försenat eller uteblivet stöd med anledning av coronaviruset. Den 19 oktober 2021 lämnade generaldirektör Anders Sjelvgren och enhetschef Per Lindkvist, Boverket, generaldirektör Katrin Westling Palm och kontorschef Fredric Brolin, Skatteverket och biträdande rikskronofogde Cecilia Hegethorn Mogensen, Kronofogdemyndigheten information om effekter av försenat eller uteblivet stöd med anledning av coronaviruset.

Utskottets överväganden

En möjlighet till ny anmälan om avstämning av stöd vid korttidsarbete och ett nytt förfarande vid sen anmälan om avstämning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar den nya lag och de lagändringar som regeringen föreslår. Förslagen innebär bl.a. att arbetsgivare som har blivit återbetalningsskyldiga för preliminärt stöd vid korttidsarbete i vissa fall ska kunna lämna in en ny anmälan om avstämning av preliminärt stöd vid korttidsarbete. Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2022 och lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 november 2021.

Vidare tillkännager riksdagen för regeringen att den bör analysera i vilken utsträckning företag hamnat hos Kronofogden utan egen förskyllan genom att utlovat stöd med anledning av coronaviruset försenats eller uteblivit, och vid behov ta initiativ för att hantera de problem som uppkommit för dessa företag på grund av detta.

Jämför reservationen (S, V, MP).

Propositionen

I propositionen föreslås att arbetsgivare som har blivit återbetalningsskyldiga för preliminärt stöd vid korttidsarbete, med anledning av att deras anmälan om avstämning har kommit in för sent, i vissa fall ska kunna lämna in en ny anmälan om avstämning av preliminärt stöd vid korttidsarbete. Denna möjlighet föreslås gälla för preliminärt stöd som lämnats efter godkännande av Tillväxtverket under perioden den 16 mars 2020–30 juni 2021. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2022 och upphöra att gälla vid utgången av 2022. Dock föreslås den upphävda lagen fortfarande gälla för ansökningar som har lämnats in till Tillväxtverket före den 1 maj 2022.

Vidare föreslås att det i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska införas en bestämmelse om att den handläggande myndigheten ska förelägga en arbetsgivare att lämna in en anmälan om avstämning om en sådan anmälan inte har lämnats in i rätt tid. Arbetsgivaren ska vara skyldig att betala tillbaka allt preliminärt stöd först om en anmälan inte lämnats in efter ett sådant föreläggande. I propositionen behandlas även en rättelse av lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i vissa fall. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 november 2021.

Regeringen anger att riksdagens tillkännagivande om att regeringen bör utreda hur proportionaliteten vid avstämmningar och återkrav av preliminärt

stöd kan ökas (bet. 2020/21:NU30 punkt 3, rskr. 2020/21:321) inte är slutbehandlat.

Utskottets ställningstagande

Inledning

Utskottets ställningstagande redovisas under följande rubriker:

- Regeringens lagförslag
- Effekter av försenat eller uteblivet stöd

Regeringens lagförslag

Utskottet har inget att invända mot förslaget till ny lag och de föreslagna lagändringarna och tillstyrker därmed regeringens proposition.

Effekter av försenat eller uteblivet stöd

Utskottet noterar att det saknas en heltäckande bild av vilka effekter försenade eller uteblivna stöd med anledning av coronaviruset fått för vissa företag. Enligt utskottets uppfattning bör regeringen analysera i vilken utsträckning företag hamnat hos Kronofogden utan egen förskyllan genom att utlovat stöd med anledning av coronaviruset försenats eller uteblivit, och vid behov ta initiativ för att hantera de problem som uppkommit för dessa företag på grund av detta. Det bör riksdagen ge regeringen till känna.

Reservation

Effekter av försenat eller uteblivet stöd, punkt 2 (S, V, MP)

av Anna-Caren Säterberg (S), Mattias Jonsson (S), Monica Haider (S), Birger Lahti (V), Mathias Tegnér (S), Lorentz Tovatt (MP) och Patrik Engström (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår utskottets förslag.

Ställningstagande

Stödet vid korttidsarbete har varit en av regeringens viktigare åtgärder för att lindra effekterna för näringslivet och samhällsekonomin av spridningen av coronaviruset, där regelverket har tillämpats för första gången under pandemin. Vi anser givetvis att det finns skäl att bl.a. analysera vilken betydelse stödet har haft för att lindra de ekonomiska effekterna av spridningen av coronaviruset och hur stödet har fungerat. Det är precis vad regeringen nyligen tagit initiativ till. Så sent som den 23 september 2021 fattade regeringen beslut om att tillsätta en kommitté som bl.a. har i uppdrag att göra en översyn av vilken effekt stödet har haft för att mildra pandemins effekter för företagen och samhällsekonomin. I uppdraget ingår att utvärdera vilken betydelse stödet har haft för företagens möjligheter i olika branscher att återstarta efter krisen. Denna översyn ska redovisas i ett delbetänkande redan under våren 2022.

Utifrån de uppgifter vi fått ta del av under ärendets beredning noterar vi att antalet konkurser sjunkit, bl.a. anger Kronofogdemyndigheten att antalet konkurser i januari 2021 var 11 procent färre än i januari 2019. Vi noterar också att antalet företag som fått sin första skuld hos Kronofogdemyndigheten minskade mellan 2019 och 2020 men också att det var färre företag som hade en bestående skuld vid årets slut. Liksom Kronofogdemyndigheten tycker vi att det är viktigt att framhålla att det oftast inte bara finns en orsak, utan många samverkande orsaker till att ett företag hamnar hos Kronofogdemyndigheten. När det gäller korttidsstödet kan vi notera att det är väldigt få företag som inte fått ta del av korttidsstödet genom Tillväxtverket på grund av att de har skatte- eller avgiftsskulder, upprättat en kontrollbalansräkning, gått i konkurs eller hamnat på obestånd. Det rör sig inte om mer än ett tjugotal företag.

Det tillkännagivande som föreslås menar vi innehåller ett för brett och oprecist uppdrag då det inte bara omfattar stödet vid korttidsarbete utan allt stöd med anledning av coronaviruset. Som framgår av det som anförs ovan ser vi i dagsläget inte att det finns något behov av ett sådant uppdrag. Därmed ser vi inte heller något skäl att förorda ett tillkännagivande enligt utskottets förslag. Riksdagen bör därför avslå utskottets förslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2021/22:14 En möjlighet till ny anmälan om avstämning av stöd vid korttidsarbete och ett nytt förfarande vid sen anmälan om avstämning:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ny anmälan om avstämning av stöd vid korttidsarbete.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ny anmälan om avstämning av stöd vid korttidsarbete

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

- 1 §** Denna lag gäller för preliminärt stöd vid korttidsarbete som
1. har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket enligt 5 a § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, och
 2. avser stödmånader under perioden 16 mars 2020–30 juni 2021.

Ny anmälan om avstämning

- 2 §** En arbetsgivare som har fått ett beslut om återbetalning av preliminärt stöd enligt 30 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete får ge in en ny anmälan om avstämning, under förutsättning att
1. grunden för beslutet om återbetalning är att anmälan om avstämning inte har getts in i rätt tid, och
 2. beslutet om återbetalning har fått laga kraft.

3 § En ny anmälan om avstämning ska ges in till Tillväxtverket senast den 30 april 2022 och omfatta de stödmånader som beslutet om återbetalning avser.

4 § Arbetsgivaren ska i anmälan om avstämning ställa samman de belopp som arbetsgivaren inte har rätt till enligt 6 § och har rätt till enligt 7 och 8 §§ till ett nettobelopp.

Avstämning av preliminärt stöd

5 § Vad som föreskrivs om avstämning av preliminärt stöd i 20–24 §§ lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska också gälla vid en ny anmälan om avstämning enligt denna lag.

6 § Om arbetsgivaren vid tillämpning av 25 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete skulle ha varit skyldig att betala tillbaka det preliminära stöd som har betalats ut för en arbetstagare under en avtalsperiod, har arbetsgivaren inte rätt till slutligt stöd för arbetstagaren.

7 § Om det preliminära stödet för en stödmånad har beräknats på en större arbetstidsminskning än den som följer av det avtal som vid avstämningstidpunkten gäller för stödmånaden, ska det slutliga stödet beräknas på motsvarande sätt som preliminärt stöd enligt 17 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete men baserat på den mindre arbetstidsminskningen.

8 § Om det preliminära stödet för en stödmånad har beräknats på en mindre arbetstidsminskning än den som följer av det avtal som vid avstämningstidpunkten gäller för stödmånaden, ska det slutliga stödet beräknas på motsvarande sätt som preliminärt stöd enligt 17 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete men baserat på den större arbetstidsminskningen. Arbetsgivaren har då rätt till ytterligare stöd motsvarande skillnaden mellan preliminärt stöd och slutligt stöd.

Ytterligare stöd får inte lämnas till en arbetsgivare som har näringsförbud eller skatte- och avgiftsskulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning, när frågan om ytterligare stöd prövas. Om arbetsgivaren är en juridisk person, får den eller de fysiska personer som har ett betydande inflytande i verksamheten inte ha näringsförbud.

Betalning av slutligt stöd

9 § Om arbetsgivaren efter en ny anmälan om avstämning har rätt till slutligt stöd, ska det stödet betalas ut till arbetsgivaren. Om arbetsgivaren inte har betalat tillbaka det preliminära stödet, ska i stället fordran på återbetalningsbeloppet minskas med det slutliga stödet.

Om arbetsgivaren har rätt till ytterligare stöd, ska även det stödet betalas ut.

Slutligt stöd och ytterligare stöd ska dock inte lämnas för en stödmånad i den utsträckning sådant stöd redan har lämnats för den aktuella månaden.

Återbetalningsskyldighet och kontroll

10 § Vad som föreskrivs om återbetalningsskyldighet och kontroll i 31 och 35–36 a §§ lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska också gälla i ärenden enligt denna lag.

Handläggande myndighet

11 § Tillväxtverket prövar frågor enligt denna lag.

Överklagande

12 § Beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Beslut om sådant kontrollbesök som avses i 36 a § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. Lagen upphör att gälla vid utgången av 2022.
 3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för ansökningar som har getts in till Tillväxtverket före den 1 maj 2022.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

dels att 30 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 29 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

29 a §

Om en anmälan om avstämning inte ges in i rätt tid, ska den handläggande myndigheten förelägga arbetsgivaren att inom en viss tid ge in en sådan anmälan.

30 §¹

Om en anmälan om avstämning inte ges in *inom rätt tid*, är arbetsgivaren skyldig att betala tillbaka allt preliminärt stöd. Detsamma gäller en arbetsgivare som i anmälan inte anger återbetalningsskyldighet enligt 25 eller 26 § eller anger återbetalningsskyldighet med för lågt belopp.

Arbetsgivaren ska helt eller delvis befrias från sin återbetalningsskyldighet, om det är uppenbart oskäligt att arbetsgivaren ska betala tillbaka allt preliminärt stöd.

Om en anmälan om avstämning inte ges in *efter föreläggande enligt 29 a §*, är arbetsgivaren skyldig att betala tillbaka allt preliminärt stöd. Detsamma gäller en arbetsgivare som i anmälan inte anger återbetalningsskyldighet enligt 25 eller 26 § eller anger återbetalningsskyldighet med för lågt belopp.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2021.

¹ Senaste lydelse 2013:948.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i vissa fall

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i vissa fall ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §¹

För stödmånader under perioden 1 januari–30 *juni* 2021 får en arbetstagares arbetstidsminskning, utöver vad som följer av 12 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, uppgå till 80 procent av ordinarie arbetstid.

För stödmånader under perioden 1 januari–30 *september* 2021 får en arbetstagares arbetstidsminskning, utöver vad som följer av 12 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, uppgå till 80 procent av ordinarie arbetstid.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2021.

¹ Senaste lydelse 2021:231.